

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Irci in angleški parlament.

Važno vprašanje na Angleškem in Škotskem, katero presega vsa druga vprašanja vnanje politike in notranjih reform, zanima sedaj vse državnike in stranke v Veliki Britaniji. Pogumni narod na Irskem zastopan je v angleškem parlamentu vsled zadnjih volitev v tolikem številu, da on odločuje večino v parlamentu, da ne more v njem vladati nobena stranka, niti liberalna, niti konservativna, ako jej irski poslanci, Parnellovi, odrekajo svojo pomoč. Irci so ta pot celo v Angliji zmagali z jednim kandidatom, vsega vkupe imajo v bodoče zastopnikov 86, tako, da brez teh glasov ne more obdržati svoje vlade Salisbury, ker ima njegova stranka le 251 poslancev, nasproti 333 pristašem Gladstonovim. Ako se Parnellovi zvežejo s konservativci, bode Salisburyjeva večina znašala 4 glasove. Ako hočejo pa liberalci priti na krmilo, potrebni so ravno tako irske podpore. Obe stranki se bosta torej potrudili pridobiti na svojo stran Parnellovce in sicer s tem, da jim jedna ali druga da obljube za reforme na Irskem, za spolnjenje opravičenih in tako pogumno zastopanih želja irskega naroda. A tudi javno mnenje angleško sploh se mora zanimati za sedanji parlamentarni položaj, ker nobeno delovanje v parlamentu, nobena vlada ne bo stanovitna, ako se ne zadovoljijo terjatve irskega programa.

„Home Rule“, t. j. samovlado irskega otoka, s svojim parlamentom, svojimi ministerstvi itd., — to zahtevajo Parnellovi. Irci sami neso še do konca premislili, kako bi se ta program za nje najbolje izvršiti dal. S „Home Rule“ neso zmirom jednega in istega hoteli, ker terjali so že: naj se pretrga zveza z Anglijo in Škotsko, ali naj se povrne stara ustava s kraljem, oziroma s kraljico, z lordi in poslanci Irske; naj bode federacija, ali naj se ustanovi deželni zbor, ki bode podrejen državnemu parlamentu; naj ima dežela svojo samostalno upravo s pokrajinskim zborom in konečno — to je Parnellov načrt — Irska bode financijalno in administrativno samosvoja, toda brez zbornice lordov. Pred 1848. letom bili so največ protestantje, ki so se gibali v zmislu Home Rule-programa; sedaj pa to gibanje vodijo rimski katoliki, a načelnik njihov, Parnell, je protestant. Leta 1870, nekaj mesecev potem, ko je bila protestantska državna cerkev na Irskem zatrta, imeli so Irci ne glede na stranke in

veroizpovedanje shod, na katerem so odobrili resolucijo tedanjega voditelja, Mr. Butta, „da se bodo nezdrave razmere Irske do dobra odpravile le tako, ako se postavi irski parlament s popolnim nadzorom nad našimi domačimi stvarmi“. Tedaj je bila federacija konečni namen, sedaj je separacija. Ni mnogo pomisleka, da bi se popolno oddeljenje Irske od Angleške dognalo le z narodno vojno, srečno za Irce. Federacija pa, kakor nam kaže pogled na Nemčijo in na Združene države v Ameriki, dosežna je le mej jednovrstnimi državami, toda Anglija in Škotska ne kažeta veselja, da bi se hoteli Ircem na ljubo razdružiti od „zelenega otoka“ in zato se bode tudi do te oblike irske samostojnosti težko priti dalo. Vrhu tega pa se tudi ne da pričakovati, da bi Angleži in Škoti svoje rojake ter soverce prepustili oblasti samostalnih Ircev, ker samosvoja vlada na Irskem bi postavila carinske branike proti angleški obrtnosti, potem pa bi tudi katoliško cerkev razglasila za jedino veljavno in še na kak drugi način, kar bi bilo čisto naravno, skušala očistiti otok protestantskega in angleškega življa. Tega torej, da bi se Irska od Anglije ločila po želji Parnellovi, ali pa, da bi mej njima navstala prava federacija, v sedanjih razmerah ni misliti, ker bi v kaj takega ne pritrdila nobena angleška stranka, niti „tories“, niti „whigs“ in tudi ne radikalci.

Preje bi se dalo dognati, da bi Irska dobila pokrajinski parlament z določenimi pravicami, da bi se jej dovolile reforme, s katerimi bi se odstranile naprave, ki jih, kakor na pr. urad lorda lajtenanta ali podkralja z vsem njegovim birokratskim aparatom, po vsi pravici črtijo Irci. Radikalci angleški so pripravljeni podpirati reforme, ako se z njimi prične spodaj, a ne zgoraj. Potezajo se za zboljšanje samouprave po mestih in grofijah in sicer ne le za Anglijo in Škotsko, nego tudi za Irsko, iz česar bi po letih mogli navstati posamezni zbori, nad katerimi bi stal državni parlament za državne stvari. Te in jednake reforme se seveda ne dajo dognati v jedni noči. Toda spodnja zbornica je tačas tako sestavljena, da obema velikima strankama, liberalni in konservativni, ne kaže drugega, kakor pričeti z reformami, da se Ircem spolnijo vsaj nekatere želje. Salisbury bode baje v tem oziru predložil osnovo za nemalo obsežno samoupravo Irske; ta vest ni tako neverjetna, ker ga bodo podpirali „tories“ se ve da ne za to, ker je tako pravično in narodovim potrebam ustrezno, nego za to, da s pomočjo irskih glasov ostanejo na krmilu.

Salisbury si je tudi za volitve Irce s tem pridobil, da jim je obečal jednake odnošaje zanje ustvariti, kakeršne ima Ogerska do Avstrije. A tudi liberalni Gladstone kaže sedaj resno voljo, sprijazniti se z nova s Parnellom. Že so se v to pričeli mej njima pogovori in sigurno bode voditelj irskega naroda, ako se bo mogel nadejati resne udanosti, rajši stopil na stran Gladstonea, od katerega je že zagledal več pričakovati, ker je njegova stranka, podprta še z Irci, potem dovolj močna, da je ne odžene vsak pih.

Bodi temu tako ali tako, toliko je gotovo, da ima sedaj Parnell moč, siliti Angleže v pretresavanje reform za Irce. In to je prav, ker Anglija je zadosti vnebovpijoče krivice nakopičila na „zelenem otoku“. Ako se mi slovanski narodi v Avstriji hočemo otresti nemškega nasilstva, umejemo tudi, zakaj za svoje pravice v boji vztraja tudi pogumni in zdravi irski narod, ki je še na slabšem, kakor mi.

Q.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja dne 14. decembra 1885.)

(Dalje.)

Ker zahteva mesto Tržaško za vodovod 12'000 m³ vode na dan, ostalo bi potem pri najnižjem stanju vode le 11'900 m³ vsem udeležnim vasem na dan v lastno porabo.

Lin in žage ob Bistriškem potoku delali so pri najnižjem, s prej navedenim merjenjem poizvedenem stanju vode, le še z dvema tretjinama normalne moči; če bi se pa napravil nameravani vodovod, bi se pa zmoglost mlinov in žag še za 50% zmanjšala. Posestniki dotičnih mlinov in žag morali bi res dobiti od mesta Tržaškega primerno odškodnino za škodo, ki bi jo vsled tega imeli, katero bi potem tudi mogli poravnati nekoliko na ta način, da svoje mline in žage primerno dovršne narede. Ali neugodni upliv, ki bi ga delala rečena odpeljava vode na kmetijstvo, pa bi se toliko težje nadomestil, ker se je bati vsled vedno večjega pokončavanja v studenčnem ozemlju Bistriškega potoka ležečih gozdov, da bodo pritoki vode vedno manjši.

Ako bi se torej mestu Tržaškemu kedaj dalo privoljenje za dobivanje zahtevane množine vode, moglo bi se to jedino le pod tem pogojem zgoditi, da bi se v varovanje kmetijskih koristij na stroške imenovanega mesta moral napraviti in vzdrževati v dolini vodojem (vodnjak), v kateri bi se ob času, ko nastane pomanjkanje vode, napeljala iz Bistriškega potoka za kmetijstvo potrebna voda, ki bi se z neprenehljivim pritokom na zgornji strani in z odtokom na spodnji strani vodnjaka mrzla ohranila. Naprava takih vodnjakov skazala se je v prav veliko krajih zahodne Evrope jako koristna.

Poročevalec predlaga, ker imajo prej o tej zadevi govoriti še politične oblasti, da se to poročilo vzame začasno na znanje, čemur deželni zbor pritrdi za zdaj brez razgovora.

Poslanec Obreza poroča v imenu gospodarkega o poročilu deželnega odbora, katero slove:

C. kr. okrajno glavarstvo v Logatci prosilo je deželni odbor z dopisom dne 16. aprila l. 1885, št. 3640, naj bi na znanje dal, ali je ostali znesek od visocega c. kr. poljedelskega ministerstva za nadaljevanje osuševalnih del v Planinski dolini dovoljene podpore 1000 gld. zapadel, ali pa, če bi se mogel, naukazati za ona dela, ki bi pospeševala hitrejši odtok reke Unc. Deželni odbor je na to odgovoril, da je rečeni znesek 1000 gld. bil več let hranjen v politiški blagajnici za depozite, ne da bi se bil primerno porabil, in da ga je c. kr. poljedelsko ministerstvo z ukazom dne 22. maja l. 1883, št. 6508, odločilo za napravo napajališč na Kranjskem, da pa deželnemu odboru ni znano, ali se je ta znesek do sedaj popolnem ali le deloma porabil. Pri tej priliki opozoril je deželni odbor na zaklad za pospeševanje zemljedeljstva, ki je s svoto 500.000 gld. v državni proračun ustavljen, iz katerega bi se mogli dobiti doneski za osuševanje kotlinskih dolin pri Loži, Cerknici in Planini, ako bi se spolnili dotični postavno predpisani pogoji. Deželni odbor izrekel se je da je tudi pripravljen, to podtjeje pomoči podpirati.

Poročevalec opominja k temu poročilu deželnega odbora, da je c. kr. okrajni glavar v Logatci izdelal o tej zadevi poseben načrt, kateri se pa predloži še le v prihodnjem zasedanji deželnega zbora in se bode s pomočjo državne blagajnice lahko izvršil. Ni dvomiti, da bode deželni odbor to podjetje krepko podpiral.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. decembra.

Nemci na Českem se nikakor nečejo učiti češčine, če tudi bi jo večkrat potrebovali, potem se pa pritožujejo, če se daje prednost Čehom pri podeljevanju služeb, ker so slednji zmožni obeh deželnih jezikov. Tako so profesorji nemške gimnazije v Pragi jednoglasno sklenili resolucijo, da so dijaki preobloženi z učenjem, da se tedaj ne smejo siliti, da bi se učili še češčine. Slovanski dijaki se pa uče nemščine skoro po vseh srednjih šolah v Avstriji in vse one predmete, kakor nemški, pa vendar nikomur na misel ne pride, da bi se nemščina kot učni predmet izrinila iz naših šol.

Moravski deželni zbor bode zboroval še po božiči in se bode zaključil še le dne 19. ali pa 22. januarja. — Moravski zbor so se pa nekoliko ukrotili in nič več tako ne ugovarjajo izvolitvi namestnika Schönborna v deželni zbor. Verifikacijski odsek prišel je nekda do prepričanja, da se je ta volitev zakonito vršila in bode priporočal, da se potrdi.

Gališki deželni zbor bode 19. t. m. odložil svoje zborovanje do 29. t. m. Potem bode pa zboroval do 23. januarja.

Vnanje države.

Upanje, da se bode sklenilo premirje mej **Bolgarijo in Srbijo** se je povečalo. Bolgarija je neki izjavila v nekeji noti, da se bode podvrgla naredbam vojaške komisije. Opozarja pa vlasti na to, da so Bolgari Srbe otepli pri Pirotu in jih vrgli iz utrjenih pozicij, Srbi so pa pri Vidinu samo zaseli ozemlje, katero neso imeli Bolgari zasedeno, a neso mogli pregnati bolgarskih čet iz trdnjave ali pa jih obleči. — „Narodnim Listom“ se pa javlja z Dunaja, da vlasti ne bodo dopuščale, da bi se zopet začelo vojevanje. Vojna komisija je pred svojim odhodom z Dunaja imela posvetovanje in je ruski zastopnik predlagal, da naj bi se komisija izrekla, da imajo Bolgari kot zmagovalci pravico zahtevati, da Srbi prej ostavijo bolgarsko ozemlje, nego Bolgari srbsko, srbske čete naj bi tedaj takoj odrinile od Vidina. Ker bi pa v tem letnem času ne mogli hitro odpeljati težkih topov, naj bi pustili nekaj častnikov in delavskih močij, kateri naj bi skrbeli, da se, kolikor hitro je mogoče, odpeljejo topovi. Ko bode poslednji srbski vojak ostavil Bolgarijo, bodo tudi bolgarske čete začele odhajati iz Srbije. Vsi člani vojne komisije bili so nekda tega mnenja, da je to najmanj, kar se mora Bolgariji dovoliti že zaradi vojaške časti. Avstrija si pa prizadeva, da bi Srbijo pregovorila, da izprazne Bolgarijo. Ako se jej to posreči, je upanje, da se tudi kmalu sklene mir.

Francoska vlada poslala je 3 t. m. na vse svoje zastopnike v inozemstvu okrožnico, v katerej pojasnjuje svojestališče proti **vzhodnorumeljskemu** vprašanju. V tej okrožnici zagotavlja francoski minister vnanjih zadev, da je Francija takoj v začetku spoznala, kakne nevarnosti preté ohranjenju miru. Že 29. septembra poslala je francoska vlada francoskemu veleposlaniku v Carigradu instrukcije v tem zmislu, da naj postopa vzajemno z večino vlastij, da se prepreči daljno rušenje miru. Če tudi je Francija pripoznala sultanu pravico, da sme zopet ustanoviti svojo avtoriteto v Vzhodni Rumeliji, vendar je svetovala Turčiji, da svojo akcijo omeji samo na zagotovljenje gmotnih koristij in strategičnega položaja. Francoskemu veleposlaniku je bilo naročeno, da naj se na konferenci pridruži večini in glasuje za status quo ante, ko so se drugi veleposlaniki za to izrekli; mora pa izjaviti, da se mu ta rešitev ne dozdeva najprimernejša. Da bi se pa sultanu dal evropski mandat, da ustanovi status quo ante v Vzhodni Rumeliji, temu Francija ni mogla pritrditi, ker neče prevzeti odgovornosti za nasledke takega postopanja. Nadalje omenja Freycinet, da so se razmere bistveno spremenile vsled vojnih dogodkov. Zjedinjenje obeh pokrajin dovršilo se je s krvjo, katero so Bolgari in Vzhodnorumeljci prelivali na bojišči. Francoska vlada misli, da bi vsaka rešitev vzhodnorumeljskega vprašanja, katerega ne bi priznala zjedinjenja Bolgarije in Vzhodne Rumelije pod osebnim vladarstvom kneza Aleksandra, bila samo efemerne vrednosti. Na drugej strani bilo bi velikega pomena, da bi Turčija vsled tega ne imela nobene denarne izgube in bi se za celokupnost države in strategično obrambo ustanovile turške garnizije na Balkanu.

Turčija se je obrnila do vevlastij, da bi se hitro sporazumele o rešenju vzhodnorumeljskega vprašanja, ker jej sedanje stanje napravlja preveč težav. V Carigradu se jako boje, da se ne bi sešel kak nov kongres, ki bi zopet Turčiji kaj zemlje odvzeli utegnil.

Grška vlada namerava sklicati še daljne štiri razrede reserve, s čemer bi se povišala vojska za 80.000 mož. Da bode vlada mogla poravnati troške za oboroževanje, povišala bode carino za jeden frank od oke tobake. Grška pa vojne ne bode začela, a se le zato tako napahuje, da bi jej vlasti dovolile kako povečanje, ko bi se kaj pomenila Berolinska pogodba. Sicer bodeta pa neki Anglija in Francija že s svojim brodomjem skrbeli, da Grška ostane mirna.

Angleški konservativci in liberalci so se pogajali z Irci. Pogajanja konservativcev ostala so brez uspeha. Gladstone se je pa že nekda popolnem sporazumel s Parnellom. Angleški liberalci bodo privolili, da Irci dobe svoj parlament, ki bode zboroval v Dublinu, in bavi se samo z irskimi zadevami. Sklepom irskega parlamenta smela bode ugovarjati samo krona, pa samo na nasvet irskih ministrov. Irski poslanci v angleškem parlamentu bodo se udeleževali le onih posvetovanj, ki se tičejo vse države, tedaj tudi Irske. Irska policija dobi izključno irsko nadzorstvo. Gladstone bode pa imel gotovo velike težave, predno bode pregovoril obe zbornici angleškega parlamenta, da privolita take reforme irske uprave. V spodnjej zbornici bode lahko šlo, ker imajo liberalci z Irci veliko večino, a hudo se bodo upirali konservativni lordi v zgornjej zbornici.

Tonkinška komisija **francoske** zbornice sklenila je priporočati zbornici, naj za Tonking dovoli samo 19 milijonov frankov, ne pa 75, kakor vlada zahteva. Ministerski svet je sklenil, da bode vsako znižanje zahtevane vsote zmatral za nezaupnico.

Dopisi.

Iz Grada 17. decembra. [Izviren dopis.]

(Iz deželnega zbora.) Po včerajšnji burni debati, v kateri so Nemci pokazali svoje staro sovraštvo do Slovencev, bila je danes še dosti mirna razprava o deželnem budgetu. Poročevalec Dettelbach je omenjal, da je vsled tega mogoče izhajati z dozdanimi deželnimi prikladami, ker se je zemljiščni davek za Štajersko silno zvišal, tedaj vsak odstotek deželne priklade veliko več vrže, nego pred urenjenjem zemljiškega davka. Tudi davek na pivo in žganje, ki donasa na leto 160.000 gld., ne more se opustiti, dasi je došla mnoge prošnje proti tej nakladi, zlasti v tem zmislu, da je naklada ne zadeva konsumenta, temveč le prodajalca, ker je sama na sebi prenizka. Toda poročevalec meni, da ne kaže povišati te priklade.

V generalni debati oglašil se je g. Jerman in nasvetoval, da naj se deželni proračun vsako leto proglašja v deželnem zakoniku, kakor se godi z državnim proračunom v državnem zakoniku.

Dr. Kienzl nema nič proti takemu razglasenju, pa da bi se godilo le bolj sumarično. S to prenamembno bila je vsprejeta Jermanova resolucija.

Vzprejelo se je potem posamične točke deželnega proračuna, iz katerih omenjamo podpore za železnice Spielfeld-Radgona 8000 gld., Fehring-Fürstfeld 3000 gld., Gleisdorf-Weiz 3000 gld.

Zastran novega mosta preko Drave pri Ormoži pooblašča se deželni odbor, da dovoli podporo v znesku 9000 gld., če tudi hrvatska vlada svoj donesek poviša od 8000 na 12.000 gld.

Občine Prihova, Mozirje, Loka, Braslovce in Letuš prosile so, da se jim dovolijo 10letni roki za uplačevanje njihovih doneskov k regulovanju Savinje. Finančni odsek nasvetuje, da se jim dovolijo obroki, zadetim občinam v okrajih Celjskem, Vranjskem, Soštanskem in Gorenjegrajskem in okrajnim zastopom naj se podaljša obrok še za pet let. Poslanec Fürst ugovarja in nasvetuje, da se prošnja odbije. Govorila sta za prošnje dr. Dominkuš in Vošnjak, kot zastopnika omenjenih okrajev, še celo Hackelberg in dr. Nekermann sta se vzdignila in poudarjala, da okraji ne morejo zmagati stroškov, pa vse zastonj. Prošnje so bile odbite, saj so prosilci Slovenci.

Čuda, da je deželni zbor dovolil sadjerejskemu društvu v Šent Jurji 300 gld. podpore. Sploh se dajejo precejšnje svote za deželno-kulturne namene, na primer štajerski kmetijski družbi 5600 gld., za popotne učitelje 2650 gld., za izvršitev zakona v povzdigo vinoreje 7100 gold., za gospodarski list (nemški in slovenski) 2600 gld., konjerejskemu društvu 1000 gld. Deželnim živinozdravnikom povišala se je plača od 500 na 600 gld.

Z Dunaja 17. decembra. [Izv. dop.] (Anton Rubinstein.) Dva ruska umetnika, vsak po svojem svetovno slaven, nadvišujeta začetne tedne naše zimske sezone, V „umetniškem domu“ razstavil je Vasil Vereščagin svoje slike, a v „glasbeniškem domu“ je ta ponedeljek Anton Rubinstein končal „večere“, katere je naklonil Dunajski gosposdi. Predno ima umreti, hoče še zadnji pot po svetu obiskati svoje prijatelje — tako je nekda dejal „kralj glasovirjem“, da si ima šele 56 let, ko se je res odpravil in tako tudi prišel v avstrijsko prestolnico. Sedem „večerov“ je odmenil Dunaju, veliko premalo, ako se premisli, da je za vsaki večer bil prostor v veliki dvorani sproti razprodan. Elita Dunajskih krogov je bila zbrana k tem „ve-

čerom“, tudi dvor je bil stalno zastopan. Listi neso delali reklame, tudi neso pisali kritike. Po kaj tudi? Jedno in drugo bi bilo tako smešno, kakor le kaj. Kdor bi hotel teči za Rubinsteinovim vozom, vsakdo bi bil smrtno smešen. Rubinsteinova virtuosnost pri glasovirju se da opisati le z jedno besedo, da je namreč — Rubinsteinova virtuosnost. Kdo bi si upal to umetnost razkrojovati, kritično presojevati? „Am Flusse“, pravi Goette, könnt Ihr stemmen und häkeln, eine Ueberschwemmung läst sich nicht mäkeln. Elementarnim močem se le čudimo in jim čast dajemo. In Rubinstein je taka zmagovita mameča elementarna sila. Kadar on igra, ne mislimo, kakor pri drugih, na tone, na melodijo, — mi sami smo, kakor bi Schopenhauer dejal, struna, ki se trese vsled jednega harmoničnega utisa. Kako je drgetala ta struna, ko je Rubinstein na jednom večeru sedem Bethovenovih sonat jedno vrhu druge, kakor [zvonike, postavljaj, konečno pa na to ciklopsko stavbo položil še najsilnejšo, tisto v C-moll! Vse večje in male bogove: Liszta, Schumann, Clementija, Chopina, Fielda, Hummela, Moschelesa, Thalberga, Schuberta, Webera, Mendelssohna, Birda, Bulla, E. Bacha, in druge imel je Rubinstein v teh sedmih večerih v svoji preoblasti, njihovi glasbotvori so mu bili kakor mehki vosek, v kateri je on delal obraze po svoji umetnosti. Kar je bilo tukajšnjim muzikalnim krogom najboljših kompozicij znanih, pokazal jih je ruski umetnik v novih podobah; a na jednom večeru pokazal je tudi nekaj novega, namreč rusko glasbo. To pa je bilo za občinstvo sapažoporno. Saj je znano s kakšnim tonom „viši“ Dunajčan povprašuje: „Was, — russich?“ Dunajčan jo v tem oziru veliko večji filister, če ne bedak, kakor Berolinec. Sedaj pa, ko jih je Rubinstein seznanil s klasičnimi deli ruske glasbe, bode jih samo sram misliti, da so kedaj slabo sodili Rusijo tudi na to stran — v svoji nevednosti. In tako odslej z jedne strani Vereščagin, z druge pa Rubinstein Dunajčanom demonstrujeta, kako je še „inferijorno“ slovanstvo. Toda, dokler tukajšnja publicistika ne dobi druge zabavljice, ostane nemo jej še vedno „inferijorni“.

Iz Spodnje Šiške 16. decembra. [Izv. dop.] (Konec.) Kdo najde kako razliko mej ulicami in hišami na meji mej Dunajskim notranjim mestom in predmestji, katera so samostojna in se tudi odločno in z vspehom branijo utelesenju z notranjim mestom Dunajskim?

V poročilu deželnega odbora nahaja se tudi mej drugimi trditvami, katere smo že ovrgli kot ničeve, sledeče: „Ceste, ki se nahajajo na tem ozemlju, napravljajo mesto; mesto jih oskrbuje. Ravno tako vzdržuje mesto steze, mostove, drevorede in tudi naposled razsvitljavo s plinom. Občina Spodnješišenska ne stori za ta kraj ničesar“ itd.

Res je, da občini Spodnješišenski ni prišlo še na um, nasipati z lepim belim peskom okolu krasnih nasadov Tivolskih. In zakaj ne? Zato ne, ker vsi ti nasadi, drevoredi neso last občine, ceste neso občinske, temveč vse lastnina mesta. Le mesto sme kot posestnik o tem določevati, ker le mestu so pripisane te parcele v zemljiški knjigi. In mostovi? One mostove, ki so napravljeni po Tivolskem parku zaradi lepšega, brez potrebe, samo zato, da je park tem lepši, da je več potov po katerih se Ljubljansko občinstvo lahko sprehaja, vse to naj bi morala Šišenska občina oskrbljevati, to da bi bila po postavi utemeljena njena dolžnost? Brez zamere, a to je čudno očitjanje in kuriozna trditev!

Vzamem primero. Kot posestnik neke občine imam v tej hiši, lep vrt in za tem košat gozdič; zaradi olepšave in prijetnega sprehajanja napravim razne lepe zvite ceste, steze, mostiče itd., posujem jih z lepim belim peskom, in vesel nad svojim delom razglasim: občinstvo, pridi gledat moje delo, privoščim ti hladno senco in uživanje narave, kakor sam sebi. — Ali bodem šel potem čez par let obično dolžit in tožit deželnemu zboru, da ne stori ničesar za steze, mostove in ceste? Ne, ker to je brezumno, kajti vsaki dan zopet lahko zaprem občinstvu pot v vrt in park. Li ni vse to pri Ljubljanskem mestu, ali na svojem posestvu ne zapre lahko vse dohodov? Seveda jih ne bode nikdar, ker služijo Ljubljanskemu občinstvu v razvedrenje, ker je občinstvo tudi to posest plačalo.

Občinske ceste pa nasipa občina Spodnješišenska, tako drevored tik velike ceste, sploh vse, kar je občinskih cest, drugih „pri-

vatnih“ pa ni primorana in jih tudi ne smé. K temu še nekaj. Zakaj je Ljubljansko mesto sploh kupilo menda od države to posest? Zaradi tega, ker je Pagiaruzzi, prejšnji posestnik Cekinovega grada, po slednjega prodaji rekel, da bode kupil graščino Tivoli, a potem zaprl vse drevo-rede, vse steze in ves park. Ko so zvedeli to mestni očetje, ustrašili so se tolikanj, da so Pagiaruzzija še pravočasno prehiteli. To jim je le v čast in če bi tedanji mestni zastop, na čelu Costa, ne bil nikdar nič drugega storil za mesto, kot to, je dovolj, da se zabeleži z zlatimi črkami v zgodovino Ljubljanskega mesta, a to dokazuje, tudi da jo moje mnenje pravo v tej zadevi.

V poročilu deželnega odbora je tudi mej uzroki za utelovljenje ta, da občina Spodnješišenska ne more oskrbovati policije. Če je že se taj ne more, kako jo bo pa potem če se 1/4 od občine še odtrga! Sploh pa deželni odbor s tem sam sebe graja, zakaj pa ne zapove občini, in če ne uboga, zakaj je ne prisili, napraviti svetilnic in najeti javne stražnikov? Li nema ravno deželni odbor z okrajnim glavarstvom vred, vrhovno oblast čez občine in njih upravo!

Ali je pa tudi res, kar se v poročilu trdi? Naravnost moram reči, da ne, kajti v Šiški imamo nastanjene 3 javne stražnike (žandarje), ki izvrstno skrbijo za red; ali ni to dovolj? Bodejo li trije mestni redarji boljši stražniki? Pomislijo naj vse to, gospodje deželni poslanci, pomislijo, čestiti davkoplačevalci Ljubljanski, in za odlok njihov nemam skrbi, da bi ne bil v korist naše občine.

Prepričan sem, da sem, kolikor mogoče, mirno in stvarno razpravljal to zadevo. Treba je bilo tega si tudi v svesti biti glede pretiranosti in pomanjkljivosti poročila.

Vodilo bila mi je pravičnost, kakor bode, prepričan sem tega, tudi častitim gospodom deželnim poslancem, katerim je blagor jedne kakor druge občine jednako pri srci, za katere jim je jednako očetovski skrbeti.

Iz Kamnika 16. decembra. [Izv. dop.] V nedeljo 13. t. m. predstavljala se je v prostorih tukajšnje Čitalnice žaloigra Mlinar in njegova hči. Te igre tukaj že več let neso igrali, pričakovali smo tedaj, da bo dobro obiskana. V tem se nesmo motili, kajti prišlo je občinstva toliko kakor le malo kdaj poprej. Ker smemo na izid te igre ponosni biti, hočemo v kratkem igralce omeniti.

Mlinar Črnot, (g. Slabejna), Micika, njegova hči (gospa Ariglerjevo), županija, njegova sestra (gospa Petričeva), Korenka (gospodič. Osolje), Janko, njen sin (g. Binter), Luka, grobokop, (g. Fajdiga), Pivek, gostilničar (g. Arigler), Meta njegova žena (gospodičina Medvedova) in Matija (g. Pohlin) izvršili so vsi svoje naloge v polno zadovoljnost, in so posebno nekateri tako z občutkom igrali, da so se marsikateremu poslušalcu rosile oči.

Kmalu bi bili pozabili na duhovnika. Poklican pozno v noč k bolni Miciki, bil je malo zaspan, toraj je odpustljivo, da je svoje molitve le bolj v kratkem opravil.

Dalje nam je dolžnost omeniti gospodičine Pepice Graškove, katera je ta večer iz posebne prijaznosti mej posameznimi prizori prav ubrano svirala na glasoviru in na ta način kratkočasila občinstvo, za kar smo ji vsi hvaležni.

Po končani igri bila je loterija na korist društvenega fonda. V ta namen darovalo se je veliko lepih dobrot, za kar izrekamo javno zahvalo.

Končno želimo, da bi slavni odbor Čitalnični skrbel, da se v kratkem zopet priredi kaka zabava, na vsak način pa naj potrebno ukrene, da bode v bodočem letu število veselje večje nego v tekočem letu. —

Domače stvari.

— (Obravnava proti dr. Starčeviću in dr.) V 16. dan t. m. ob 8. uri nadaljuje se obravnava. Dvorana polna občinstva, partér poln poslancev in odvetnikov. Na galerijah mnogo dam. Ker je dokazilno obravnavanje dognano, začne se govoriti. Prvi govori državni pravdnik Bledšnajder. On se nadeja, da bode sodnija sodila po pravici, brez strasti, uvažuje razžaljeno pravo in značaj zatožencev. Obtoženi so člani političke stranke, ki pri vsaki priliki gre na to, da bi žalila bana, ne zmeče se za to, da je ban namestnik Nj. Velečastva v tej deželi. Opisuje potem znani dogodek v zbornici dne 5. okt. pri katerem sta po mnenji državnega pravdnika dr. Starčević in Gržanič učinila poskus javnega na-

silstva 12. slučaj, ker sta hotela bana prisiliti, da prekliče svoje besede, deloma pa ga hotela siloma iz dvorane iztirati, da si tako dobita zadoščenja. Sklicuje se na priče Cžrnkoviča, Rubido, Popovića, Tüköryja, Raucha, Gjurića, Kuzmanovića in dr. ter sklepa iz vsega tega, da sta zatoženca zares skušala izvesti zločin javnega nasilstva, kakor je normiran v kaz. zak. §§. 8. in 98. lit. a, pa da se morata kaznovati pod §. 100 kaz. zak., a dr. David Starčević še posebe s posledicami §. 26. kaz. zak.

Predsednik vpraša dr. Starčevića, kaj ima na to odgovoriti. Starčević odvrne, da na tako obtožbo ničesar ne odgovarja. — Obtoženi Gržanič pa pravi, da je nedolžen, in kaže na protislovja v izpovedbah prič. Pripovedujejo vse drugače, nego so pred preiskovalnim sodnikom govorili. Priča Šimunec da je „instruiran“. Misli, da bode sodnija sodila po pravici, akoravno se tu o osobi bana Khuena razpravlja. Prosi, da se oprostijo obtožbe.

Na to ustane dr. Derenčin, branitelj dr. D. Starčevića ter pobija v dolgem, krasnem in pravičniško briljantnem govoru vse dele obtožbe. Nazadnje prosi, da se njegov branjenik oprostijo zatožbe, ker ni kriv, kakor je to iz izpovedb svedokov in iz drugih okolnosti razvidno.

Ko je svoj govor završil, stopi dr. D. Starčević k njemu, poda mu roko in ga vpricho vseh prisotnih poljubi, rekoč: „to je pravnik, to je branitelj“.

Za dr. Derenčinom govoril je drugi branitelj dr. Hinkovič. On vrlo ostroumno in pravičniško in z zakoni podkrepjeno napada obtožbo. Veli, da je obtožba nejasna, ker ne kaže, radi česa da toži. Ona da veli: „Obtoženci su počinili zločin itd. stranom što htjeli bana prisiliti, da opozove svoje rieči, a stranom da su htjeli zadovoljštinu si uzeti, ako im to za rukom pošlo ne bi.“ To da je jako nejasno, nepravniško, ker nakana na zločin more biti samo jedna, a ne več nakan. Potem iz izkazov svedokov našteva še dve, tri druge nakane, katere da so imeli obtoženi. Iz vsega se vidi, da ni nobeden iz ponašanja obtoženih mogel znati, kaj da so nameravali. Dokazuje potem, da njegov branjenik ni kriv, da ni inkriminiranih besed izrekel. Čudi se da je mogoče, da se obtoženec sam bolj krivim priznava, nego ga državni pravdnik toži. Obtoženi veli, da je bana sunil z nogo v —, ali radi tega ga nihče ne toži. Sploh se njemu zdi, da hoče sodnija samo to dokazati, da ban ni z nogo dobil. Dokazuje, da ako so obtoženi kaznjivo delo tudi storili, to vendar ni javno nasilstvo 12 slučaj, ker za to se zahteva „istinista sila“, katere pa tu ni. Ker je po mnenju predsednika branitelj razžalil državnega pravdnika, mu predsednik odvzame besedo in določi za popoldne nadaljevanje razprave.

Popoldne ob 4. uri nadaljujejo se plaidojeri. Predsednik izjavi, da je dr. Hinkoviću zjutraj od- vzel besedo, pa da mu ne bode dal več govoriti, zato da naj si obtoženi Gržanič izbere drugega branitelja. Ker Gržanič neče drugega branitelja si izbrati, začne drž. pravnik svojo repliko, v kateri tolmači svoje političke nazore.

Pripoveduje, da ni res, da bi bil ban osramočen radi dogodkov v saboru. Najbolji dokaz o tem je to, da je Nj. Velečastvo grofa Khuena odlikovalo. Da je bil ban res osramočen, Nj. Velečastvo tega gotovo ne bi bilo učinilo.

Dr. Derenčin odgovarja, da na to izjavo ne more nič odgovarjati, ker g. drž. odvetnik ni nič govoril o stvari, ampak je samo svoja politična načela razvijal. Ako je Nj. Velečastvo...

Predsednik (ustavi govornika). Prosim Vas, da ne mešate osebe Nj. Velečastva v to stvar.

Dr. Derenčin in Jaz spoštujem osebo Nj. Velečastva, ali ako je g. drž. odvetnik mogel o pre- višnji osebni v tej stvari govoriti, mislim, da mo- rem tudi jaz.

Predsednik: G. drž. odvetnik je že bil izgo- voril, jaz ga tedaj nesem hotel več motiti, ali Vam to zabranjujem.

Drž. odvetnik predlaga, da se dr. Derenčinu da ukor, čemur senat seveda pritrdi.

Konečni govor imel je še dr. D. Starčević. Na veliko veselost občinstva pripoveduje, da je bil res z g. drž. odvetnikom skupaj v šoli, ali da je on zmirom z odliko svoje izpite napravil, drž. od- vetnik pa da je komaj izhajal. S tem „genru“ go- vori Starčević dalje, čisto ustavljen z opomini pred- sednika. Pripoveduje kako je bil vzrejen v hiši dr. Antona Starčevića, kako je videl pred seboj zme- rom človeka čistega značaja, poštenega državljana.

Ko je pa stopil v svet, videl, da je tu vse drugače. Povsod vlada goljufija in izdajstvo. Preide potem na dogodke v saboru, rekoč, da ne razumi cele razprave. On veli, da ni kriv, obtožba veli, da je kriv; Gržanič veli, da je kriv, obtožba veli, da ni kriv. To naj kdo drugi razumi. On neče dalje go- voriti, ker je njegov branitelj že dosti o tem go- voril. On je ponosen, da ima takovega branitelja, ako se z njim v politiki ne slagata, slagata se v jednom, namreč v pravici. Zaključuje svoj govor z besedami: „Slavni sude, ako sam kriv, a Vi me ob- sudite, ako nisam kriv, a Vi me odrišite od obtožbe.“

Predsednik zaključil potem glavno razpravo, pa naznanja, da se bode sodba proglasila v petek dne 18. t. m. opoldne.

— (Prošnje učiteljev) za povišanje plač bodo v deželnem zboru kmalu na vrsti. Kakor ču- jemo, se jim bode po možnosti ustreglo. Pobiljšek sicer ne bode velik, ker gnotne razmere naše de- žele neso presilajne, vendar za božnico bode že, ker se jim bode baje po 30 gld. na leto določilo.

— (Slov. del. pevsko društvo „Sla- vec“) priredi tudi letos v restavraciji „Hotel Eu- ropa“ Silvestrov večer s petjem godbo in plesom. Natančnejše spored priobčimo pozneje. V to svrho vabijo se vsi gg. pevci polnoštevilo udeleževati se pevske vaje vsak ponedeljek in sredo točno ob 8. uri.

— („Dolenjskih Novic“) izšla je 24. številka, poslednja v tem letu. Vsebina, kakor vsek- dar zanimiva in raznovrstna. S svojim prvim teča- jem pokazale so „Dolenjske novice“, da so bile po- trebne, da so tej potrebi zadostovale in mnogo ko- ristile. Naj jo naročniki tudi v letu prihodnjem pod- pirajo in širijo, saj je naročnina, 1 gld. za vse leto tako neznatna, da si more vsak gospodar ta pre- koristni list naročiti.

— (Varaždinski mestni zastop) pri- pravlja poziv na vsa mesta hrvatska, da odpošljejo posebno deputacijo do Nj. Velečastva s kolektivno prošnjo, da bi novi zakon o preosnovi uprave, ker ruši avtonomijo mestnih občin, ne dobil Najvišjega potrdila.

— (Čitalnice Novomeške odbor) skli- cuje občni zbor v dan 27. decembra t. l. točno ob 2. uri popoldne. Zborovanje bode se vršilo v pro- storih Nar. doma. Spored: 1. Nagovor podpredsed- nika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev dveh preglednikov računa, 5. Razni predlogi, razgovori in interpelacije. 6. Volitev no- vega odbora.

— (Časnikarstvo v Avstriji.) Poročilo centralne statistične komisije izkazuje, da se je v zadnjih desetih letih število avstrijskih časnikov skoro podvojilo. Leta 1875 bilo je v Avstriji 876 časopisov, po zadnjem poročilu pa jih je 1623. Mej njimi je 490 političnih, 175 narodno-gospodarskih 118 kmetijskih, 113 obrtniških, 13 vojaških, 92 me- dicinskih in naravoznanskih, 21 pravičniških, 53 cer- kvenih, 98 pedagoških, 55 zemljepisnih in zgodo- vinskih, 208 leposlovnih in šaljivih, 107 lokalnih, 129 naznanilnih in 3 socijalno-političnih. Po jeziku je čeških 225, poljskih 108, slovenskih 35, 1054 nemških, 95 italijanskih, 32 slovanskih raz- nih, 74 z mešovitim jezikom. V primeri z lanskim letom imeli so poljski listi 5.5 odstotkov, italijanski 6.7 odstotkov, nemški 7.1 odstotkov, češki 13.6 odstotkov prirastka, a največ ga je imelo — tudi nekaj — slovensko časnikarstvo, namreč 20.7 odstotkov.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 18. decembra. Poslanca dr. Da- vida Starčevića in Gržanića obsodili so vsa- kega na trimesečno ječo. Dr. Starčevića še po- sebe, da izgubi dostojanstvo doktorja in da ne sme več biti odvetnik. (Mlad človek, pek Les- kovac vslikne: „To sta prvi žrtvi, predsed- nik bode tretja.“ Po teh besedah skoči čez ograjo in psuje sodnike. Prijeli so ga takoj in odpeljali v zapor.) Oba obsojena kakor tudi državni pravdnik prijavili so ničnosti pritožbo.

Beligrad 19. decembra. Mejnarodna vojaška komisija sestavila se je včeraj v Niši. Pooblaščenec Italije polkovnik Cerranti izbran je prvosednikom, ker je Italija dala inicijativo, da se komisija odpošlje. Kraljica vsprejela je komisijo v avdijenci. Komisija odpotovala je preko Bele Palanke v Piro. Načelnik general- nega štaba polkovnik Topalović je pooblaščen, da sklene premirje.

Denašnji številki „Slov. Naroda“ priloženo je „Slovanovo“ vabilo na naročbo, na katero čislane čitatelje svoje posebno opozarjamo. (746)

Zdravljenje pospešuje. Pri odprtih ranah, oteklinah in ulesih se z Molovim „Francoskim žganjem“ odpravi prisad in s tem vidno pospeši zdravljenje. V steklenicah po 80 kr. Po poštne povzetki ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-o v izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (11-9)

Poslano.

Za lastnike konj. Nemo propheta in patria. Gospod Fran Pichler, c. kr. živinski nadzdravnik izumil je pred leti zdravilo za konje in goveda, katero je znano pod imenom „resolvirno mlo“ in se je jako razširilo v Rusiji in v prekomorskih deželah in bi kot dobro sredstvo proti vsem vnanjim nedostatom ne smelo manjkati v nobenem hlevu. — To sredstvo je v našej domovini, morda zato, ker je izumitelj Avstrijec, skoro popolnoma neznan. Ker vse lekarnarje avstro-ogarske države prodajajo „resolvirno mlo“, ima vsak lastnik konj priložnost, prepričati se s poskušnjo o izvrstnosti tega sredstva.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
18. dec.	7. zjutraj	742.28 mm.	— 4.4° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	744.24 mm.	— 2.6° C	brezv.	megla	
	9. zvečer	746.39 mm.	— 0.1° C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura — 2.7°, za 1.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 19. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Prpirna renta	82 gld. 90	kr.
Srebrna renta	83	15
Zlata renta	109	20
5% marčna renta	100	20
Akcije narodne banke	866	75
Kreditne akcije	294	75
London	126	20
Srebro	—	—
Napol.	10	—
C. kr. cekini	5	99
Nemške marke	61	95
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 127	75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170	—
Ogrska zlata renta 4%	99	70
5% papirna renta 5%	91	55
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 118	75
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	60
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld. 180	75
Budolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	103
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	194	—

Zaljubljeni srca potrtega javljajo tužno vest, da je Bog Vsemogočni sklenil pozvati k sebi 10letnega

Francéta Ks. Hodnik-a,

učenca 3. normalnega razreda v Trnovem,

kateri je 18. t. m. okolo 6. ure popoldne po kratkejši ter hudejši bolezni zaspal v Gospodu.

Spreved vršil se boče v nedeljo 20. t. m. popoldne.

V Il. Bistrici, dne 18. grudna 1885.

Marija Hodnik, Viktorija Hodnik,

mati sestra.

Kristijan Hodnik,

brat. (748)

Slovenci! Pozor!

Nov, izvirno ilustriran šaljiv in satirski list

„ROGAČ“

prišel bode z novim letom izhajati po dvakrat na mesec in sicer 1. in 15. dan na celi poli (osem strani) velike četvorke.

Naročnina 3 gld. za celo leto, 1 gld. 50 kr. za polu leta in 80 kr. za četrta leta blagovoli naj se pošiljati (733-2)

upravnštvu „ROGAČA“

v Ljubljani, na Kongresnem trgu, v R. Kirbischévi hiši.

Največja zaloga
šivalnih strojev.

JAN. JAX,

Ljubljana,
HOTEL EVROPA.

Na mesečne obroke p. 4 do 5 gld. (613-16)

Šestletno jamstvo.
Pouk brezplačno.

Št. 8125.

Razglasilo.

(742-2)

Deželni odbor kranjski s tem objavlja, da se bode na podlagi sklepa deželnega zbora dné 14. decembra l. 1885 in v smislu določil razglasila c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko dné 12. januarja l. 1885 (dež. zak. II. del, št. 6) v delno pokritje deželne potrebe za leto 1886 v najem dalo poberanje samostojne deželne naklade po 3 gld. od vsacega hektolitra (oziroma po 3 krajcarje od vsacega litra) porabljenih žganih pijač (žganja, špirta, ruma, araka, punčnega cveta, rozolije, likera in poslaščenih žganih pijač sploh).

Poberanje te deželne naklade se bode dalo v najem ali po posameznih okrajih, ki so ustanovljeni na Kranjskem za poberanje vžitine od vina in mesa, ali pa za več takih okrajev, ali pa za vse okraje cele dežele enemu samemu zakupniku — toda s tem pogojem, da se zakupnina določi tudi za vsaki okraj posebe.

Sprejemale se bodo le pismene ponudbe, katere je do 27. decembra l. 1885 do 12. ure oddati.

Tega zakupa se smé vdeležiti vsaki avstrijski državljan, kateremu tega ne zabranjuje noben postaven zadržek.

Ponudbe napraviti je po sledečem obrazci:

Jaz podpisani ponujam za poberanje samostojne deželne naklade po 3 gld. od vsacega hektolitra (oziroma po 3 krajcarje od vsacega litra) porabljenih žganih pijač (žganja, špirta, ruma, araka, punčnega cveta, rozolije, likera in poslaščenih žganih pijač sploh) za čas od 1. januarja 1886. l. do konca decembra 1886. l. v davkarskem okraji (oziroma v davkarskih okrajih) (ali po celi deželi kranjski) letno zakupnino gld. kr., reci goldinarjev krajcarjev avst. velj., ter izrekam, da so mi zakupni pogoji, katerim se brezpogojno podvržem, natanko znani in da zastavim za predstojajočo ponudbo priloženo varščino gld. kr. za toliko časa, dokler mi deželni odbor kranjski ne naznani, da mojo ponudbo sprejme ali zavrže. Tudi se pravomočno zavežem, ako bi zdaj zborujoči deželni zbor vojvodine kranjske za leto 1886 deželno naklado od porabljenih žganih pijač in tekočin v višjem znesku kakor po 3 gld., pa ne več kakor po 6 gld. od hektolitra sklenil in bi ta eventualni deželnozborni sklep tudi Najvišje potrjenje zadobil, da sem pripravljen v tistem razmerji večjo zakupnino brez ugovora odrajtovati in tudi kavcijo v tistem razmerji povekšati ter kavcijo doplačilo deželnemu odboru kranjskemu takoj doposlati.

Dan ime značaj stanovanje ponudnika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dné 17. decembra l. 1885.

Št. 17.211.

(698-3)

Razglas

mladeničem, vojaščini podvrženim.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora 1886. leta, h kateremu bodo klicani v letih 1866, 1865, 1864 in 1863 rojeni mladeniči, se javno naznanja: 1. Vsak tukaj prebivajočih, domačih ali vnanjih mladeničev, kar jih bode k prihodnjemu rednemu novačenju poklicanih, mora meseca decembra 1885 pri mestnem magistratu se oglašiti. Kdor se ne oglasi, tistega zadenejo nasledki §. 42 vojne postave.

2. Vnanji, t. j. taki, ki neso v Ljubljano pristojni, morajo k temu vpisu seboj prinesiti popotne liste ali druge izkaznice.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo oglašiti stariši, varuhi in drugi pooblaščenici. 4. Tisti, ki mislijo prositi ali začasnega oproščenja od vojaščine ali pa oproščenja od dejanske službe vojaške, imajo pri vpisovanju tukaj izročiti rodbinske listine in druga potrebna pisma.

5. Dolžnosti oglasa in drugim iz vojne postave izviračim dolžnostim se ne dá ogniti z izgovorom, da se za te dolžnosti ni vedelo.

Mestni magistrat Ljubljanski,

v 18. dan novembra 1885.

Župana namestnik: Vončina.

Priznane nepokvarjene, izvrstne
VOŠČENE SVEČE
izdelujejo (738-1)
P. & R. Seemann v Ljubljani.

Pismene ponudbe se morajo do prej povedanega dné in ure z 10% varščino ponudjene zakupnine, zapečatené in z nahrbtnim napisom: „Zakupna ponudba za deželno naklado od žganih pijač z varščino v znesku gld kr.“ pri deželnem odboru vložiti.

Varščina more se vložiti ali v gotovem denarji, ali v avstrijskih državnih obligacijah, ali v drugih za varščino pripravnih papirjih. Vrednost obligacij in drugih varščinskih papirjev zračunila se bode po zadnjem borznem kurzu, vendar pa ne nad nominalno vrednost. Zrebanju podvrženim papirjem treba je potrdila, da še niso izžrebani.

Varščino presodil bode deželni odbor ter bode konečno odločil, se li vsprejme ali ne.

Po oddanem zakupu obdržala se bode varščina zakupnikova kot začasna kavcija, drugim ponudnikom pa se bodo njihove varščine takoj nazaj dale.

Po odpečateni pismenih ponudbah dné 28. decembra l. 1885. ob 10. uri dopoldne pri deželnem odboru, pri kateri priliki smejo ponudniki navzočni biti, se ne vsprejmo nobene ponudbe več, niti ustmene niti pismene, ter se bodo ponudbe takoj rešile, oziroma poberanje deželne naklade oddalo se bode takoj v najem.

Kdor se v imenu koga drugega tega zakupa vdeleži, mora imeti poverjeno pooblastilo za to specijalno svrho in jo izročiti deželnemu odboru.

Če vloži več osob (družnikov) skupaj eno pismo ponudbo, morajo v tej izrečno izjaviti, da se zadržno zavežejo pogoje izpolnjevati.

Zakupovanje ali zakupna obravnava veže ponudnike takoj po njihovi ponudbi, deželni odbor kot zastopnika deželnega zaklada pa še le potem, ko je naznanil vsprejem ponudbe.

Zakupnika vpelje deželni odbor v zakupninsko poslovanje. Dotični zakupnik mora v zavarovanje zakupnine v osmih dneh po vročitvi potrdila ponudbe oskrbeti varščino v znesku četrtega dela za eno leto pogojene zakupnine po enem zgoraj navedenih načinov; pri tem se sme vračunati pri vložitvi ponudbe kot varščina vplačani znesek.

Zakupnino mora zakupnik plačevati v enacijah mesečnih obrokih koncem vsacega meseca, in ako poslednji dan pade na nedeljo ali praznik, na sledeči delavnik pri deželnih blagajnicah kranjski v Ljubljani.

Drugi zakupninski pogoji naznanili se bodo ponudnikom pri zakupu in se lahko izvedo pri deželnem odboru kranjskem ob navadnih uradnih urah.

Deželni odbor pa si pridrži pravico, da si med ponudniki po svoji razbornoosti brez ozira na najboljšo ponudbo izvoli zakupnika.

Piccoli-eva esenca za želodec.
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bolenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasane, hemerolide, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

(318-34)

Cena steklenic 10 novo.

J. RAUNICHER-jeva

zaloga čevljarskega blaga,

Židovske ulice št. 6,

priloga častitemu občinstvu svoje lastnorodne izdelke čevljarskega blaga za gospode, gospe in otroke v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah. — Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo (603-19)

čevljev za dečke in deklice,

ki se izjemoma po jako znižanej ceni razprodajejo.

Cesarsko, marčno
in **Bock-pivo**
iz pivovarne

bratov Koslerjev

(6-49)

priloga

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. MAYER-jeva

trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Služba se išče.

Mladenič, ki je kupčijsko šolo z dobrim uspehom dovršil in zdaj za knjigovodstvo služi, rad bi izpremenil svojo dozdano službo ter stopil v kako drugo, njemu bolj primerno. Posebno rad bi šel k špediciji v kako tovarno, ali pa h kakemu drugemu podjetju za pisarja. Ako treba, zmožen je tudi kavejco položiti.

Več o njem se iz prijaznosti poizve pri g. F. G. v študentovskih ulicah št. 13 v Ljubljani. (637—8)

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najgotovjše, najhitrejše in najcenejše sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in popravljanje bolnega vina je

prava francoska galerta

tvrdke COIGNET & C. v Parizu, Lyonu, Marseille.

To zjamčeno sredstvo z navodilom, kako je rabiti, se vedno dobiva pri tvrdki

A. HARTMANN v Ljubljani,

pisarna v Tavčarjevi palači. (587—22)

Najboljše blago!

Velika zaloga (696—10)

klobukov

za gospode od 2 gold. 20 kr. višje, za dečke od 1 gold. 50 kr. višje.

Zaloga srjca in spodnjih hlač za gospode, vratnikov, kravati i. t. d.

J. SOKLIČ,

v Ljubljani, Gledališke ulice h. št. 6.

Vnanja naročila se hitro in v ceno izvrše.

Najboljše blago!

Primerno

božično darilo,

kakersnega se boljšega misliti ne moremo, povodom rodbinskega praznika, je

dober šivalni stroj,

kajti pomnoži s svojo delavno silo domače blagostanje in je razen tega v lepej moderni opravi pravi kinč za vsako rodbinsko sobo.

Dobro narejeni stroj dela povprek dvanajstkrat hitreje, kakor najbolj spretna roka, ter šiva enakomerneje in trdnješe.

Mari si morete misliti kako darilo, ki bi bilo pripravnejše, da se postavi pod božično drevesce?

Pri napravi šivalnega stroja je pa za neizvedenca treba velike previdnosti.

Ako je stroj zastarane konstrukcije, nezadostno uravnan za rabo, ali so važni deli celo iz železa mesto iz jekla, gotovo kmalu ne bode za rabo in postaviti se bode moral v kot, kakor nič vredna stvar, in ženske bodo, kakor poprej, morale šivati z roko.

Tedaj se je treba, kadar se omišlja šivalni stroj, obrniti na kako stalno in priznано podjetje, katero daje razen temeljitega pouka v rabi in večletnega jamstva še posebne olajšave v plačevanju.

Podpisani prijazno opozarja na vse tu povedano in se priporoča ter uljudno vabi slavno občinstvo na ogled njegove

(745—1)

zaloge šivalnih strojev.

IVAN JAX v Ljubljani (Hôtel Evropa).

NEUSTEIN-ove posladkorjene

KRI ČISTEČE PILE

SVETE ELIZABETE.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nájajo to pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prebajalno mrzlico, bolezni na koži, v možganih in ženske bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje.

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

J dna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (588—11)

Philipp Neustein

Svarjenje! Vsaka skatljica, ki nima firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neuplitenega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „ZUM HEILIGEN LEOPOLD“ des PH. NEUSTEIN, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegeigasse.

V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji Gabrijel Piccoli.

Lekarna TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani, hkratu

HOMEOPATIČNA LEKARNA,

zaloga vseh domačih in tujih specialitet, priporoča sledeče izdelke.

Vsakemu izdelku priden se navod, kako je rabiti.

ANATERIN USTNA VODA, 1 steklenica 40 kr.

BABY POWDER, štupa za otroke in odraslene debele ljudi, 1 skatljica 30 kr.

BERGERJEVA KOSMETIČNA IN ZDRAVILSKA MILA.

VIJOLČNO GLICERINSKO MILO, 40 kr.

OBRAZNO LEPOTOILO, imenovano „Damen-toilette“, 1 steklenica 30 kr.

POMADA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, po prof. Pithu, 40 kr.

TINKTURA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, 85 kr.

TINKTURA ZA KURJA OČESA, 1 steklenica 40 kr. s čopičem vred.

KOLINSKA VODA, v originalnih steklenicah 50 kr. in 1 gld.

SMARNIČNI PARFUM, 1 steklenica 1 gld., kakor tudi drugi parfumi po proizvoljnih cenah.

MALAGA VINO, katero neposredno dobivamo, v steklenicah po 30, 60 kr. in 1 gld. 10 kr.

MALAGA S CHINO, proti pomanjkanju slasti do jedi itd., 1 steklenica 70 kr.

MALAGA Z ŽELEZOM, proti bledici, pomanjkanju krvi itd., 1 steklenica 60 kr.

SLAJEVI ČUKRČKI, 10 kr. in po proizvoljnih cenah.

Ti izdelki in druge tu neomenjene specialitete prodajajo se po ceni in razpošiljajo slednji dan po pošti. (644—8)

GLICERINSKO MILO, 18 in 12 kr., kakor MANDELNOVO, PEŠČENO MILO itd.

FRANCOSKO ŽGANJE, 1 mala steklenica 20 kr., 1 velika steklenica 40 kr.

BALZAM ZA OZEBLINO, 1 steklenica 30 kr.

PARIŠKI PRAŠEK ZA DAME, beli in ru-deči, 30 in 40 kr.

RUM, ki ga neposredno dobivamo, 30, 60 kr. in 1 gld.

SALICILNA USTNA VODA IN ZOBNI PRAŠEK, 1 steklenica 50 kr., 1 skatljica 30 kr., do sedaj nedosegljiv izdelek, ki se pa ne sme zamenjati s salicilno kislino v ustno vodo in zobnim praškom.

TRPOTČEV SOK IN ČUKRČKI, proti kašlju, hripavosti itd., ki so se že dostikrat za dobre izkazali, 1 steklenica 50 kr., 1 skatljica 30 kr., kakor tudi PELINOVI, SLIZNI, GUNI IN SALKIAKOV ČUKRČKI po proizvoljnih cenah.

ČAJ RUSKI, katerega neposredno dobivamo, v zavitkih po 30 in 50 kr.

OGERSKO MAZILLO ZA BRADO, originalni zavitek, (novo), se nikdar ne posuši, 20 kr.

ZOBNI PRAŠEK IN ZOBNA PASTA razne vrste.

Direktno prek morja dobivano, jako ceno najnovejšega pridelka izvrstno

kolonijalno blago, delikatese, ribe,

po pošti poštne prosto na vsako poštno postajo pri znanej najreelnejšej postrežbi

(661—2) A. v. gld. A. v. gld.

v čednih vrečah po 4³/₄ ko. netto. 5.15 6.25

Mocca, jako fin, žlahten, goreč . . . 5.15 6.25

Menado, rujav, jako fin, debel . . . 5.25 6.30

Ceylon-Perl, najfinejši, močan . . . 5.15 6.20

Plantaz-Ceylon, brilanten, lep . . . 4.75 5.80

Dunajska mešanica, prav izvrstna 4.75 5.80

Kuba, ff., modrozelen, močan, lep 4.25 5.20

Zlati Java, jasno rujav, fin, močan 4.80 5.80

Java rumen, debel, mil, močan . . . 4.40 5.40

Perlmocca, izdaten, fin, močan . . . 4.00 5.00

Java zelen, jako lep 3.60 4.50

Santos, ff., zelen, močan, lep . . . 3.40 4.20

Santos, f., izdaten, močan . . . 3.00 3.75

Campinos, jako fin, močan, čist . . . 3.20 4.00

Namizni riž, najfinejši 160, ff. 1.40, f. 1.15

Perl-Tapioca-Sago, prist. vzhod. indij., 1.60

Sultanove rozine, ff., brez pešek . . . 2.15

Figova kava in Karlsbadka dišeča kava lastnega izdelka, karton 1/4 ko. samo 15 kr.

Kdor več vkup vzame in prodajalec se cena zniža. Popolni cenik zastoj in franko.

E. H. Schulz v Altoni pri Hamburgu. Uslovljeno 1864. Pred ponarejanjem se svari.

Altona-Hamburška parna praznica za kavo in tovarna figove kave.

Jako koristna in primerna

božična in novoletna darila

dobé se pri

FRAN DETTER-JI

v Ljubljani,

vis-à-vis železnemu mostu, na Starem trgu šte. 1,

v podobi

jako elegantnih

šivalnih strojev,

F. Wertheimovih blagajnic

i. t. d. i. t. d.

po tovarniških cenah.

(743—1)

Nadalje velika izber

kmetijskih strojev.